

Oslo, 14. november 2013

Vedr. foreslått kutt i post 73 Kunstnerstipend mm., under kap. 321 Kunstnerformål

- Regjeringen foreslår i tilleggsproposisjonen å kutte posten for kunstnerstipend med 15 mill kr, slik at 53 stipend for etablerte kunstnere og seniorkunstnere likevel ikke tildeles i 2014.
- Pengene som fjernes er stipendmidler som kunstnere idag disponerer.
- Hvert år frigjøres det stipendmidler etter hvert som kunstnere når pensjonsalder eller på andre måter avslutter garantiinntekten. Tidligere ble disse midlene reinvestert i nye garantiinntekter, mens de fra 2014 skulle overføres til to nye stipendtyper.
- I 2013 ble det frigjort 37 garantiinntektshjemler og i 2014 blir det frigjort 21 hjemler.
- Garantiinntektsordningen har vært et sentralt element i kunstnerpolitikken siden opprettelsen på 70-tallet. Fra 2013 stoppet tildelinger av nye garantiinntekter til fordel for to mer moderne stipendtyper, som skal føre videre noen av de gode og unike kvaliteter ved garantiinntektsordningen.
- Stipend for etablerte kunstnere og Stipend for seniorkunstnere er utarbeidet av Kultur-departementet i tett samarbeid med kunstnerorganisasjonene.

Kort historikk 2010-2013

Et felles initiativ fra landets kunstnerorganisasjoner startet i januar 2010 prosessen med å modernisere garantiinntektsordningen. Det var spesielt problematikken rundt avkortningsreglene for egeninntekter som ble tatt opp av kunstnerorganisasjonene. Prosessen resulterte i opprettelsen av to nye stipendordninger til erstatning for garantiinntektsordningen, presentert i stortingsmeldingen for visuell kunst, Meld. St. 23 (2011–2012), i mai 2012. Formålet med moderniseringen var å finne løsninger som ivaretok viktige kjerne kvaliteter ved GI-ordningen som langsiktighet og støtte til godt etablerte og eldre kunstnere, samtidig som nødvendig fleksibilitet og god fordeling ble tilført og uhensiktsmessige avkortningsregler fjernet.

Reformen for stipendordningene vant bred politisk tilslutning fra alle politiske partier med unntak av Fremskrittspartiet i stortingsbehandlingen i desember 2012, og nye forskrifter var på plass i juni 2013. Ti-årige stipend for etablerte kunstnere og seniorkunstnere ble utlyst av Statens Kunstnerstipend høsten 2013, og 1477 søknader kom inn til disse 53 stipendene som nå foreslås kuttet.

Ikke konsekvent politikk

Vi merker oss at regjeringen tydelig poengterer at de vil "gi norsk kulturpolitikk en ny retning ved å stimulere til vekst og idéskapning nedenfra fremfor å styre ovenfra", med et overordnet mål om høyere kvalitet og økt oppmerksomhet om innhold. Derfor er det uforståelig for oss at regjeringen velger å kutte den budsjettposten som sikrer nettopp dette.

WWW.KUNSTNERNETTVERKET.NO POST@KUNSTNERNETTVERKET.NO

Stipend for etablerte kunstnere og seniorkunstnere sikrer at noen av landets best kvalifiserte kunstnere gis rom for fordypning og konsentrasjon over tid. Dette gir en nødvendig grobunn for vekst og nyskaping, noe som publikum nyter godt av gjennom tilgang til kunst og kulturtilbud av høy kvalitet.

Garantiinntektsordningen har ivaretatt et livsfase-perspektiv for kunstnere. De nye stipendene er tiårige og skal ivareta noe av den samme funksjonen, og de er myntet på de mest etablerte blant kunstnerne. Det nye stipend for seniorkunstnere er nå den eneste statlige ordningen som sikrer støtte til eldre kunstnere, som har bevist sin berettigelse gjennom en lang kunstnerkarriere, men som kan slite med sviktende inntekter.

Enger-utvalget påpekte i Kulturutredningen den høyst beskjedne realøkningen til kunstnerformål, som de leser som «en nedprioritering av den statlige kunstnerpolitikken på kulturbudsjettet i kulturløftperioden». Denne utviklingen må snus, for å sikre den innovasjonen og grunnforskningen kunsten representerer og som er selve basisen for et levende kulturliv i Norge.

Vi vil oppfordre kulturkomiteen til å stanse dette budsjettkuttet, for å sikre fremtidig nyskaping og vekst i norsk kulturliv og hindre ytterligere svekkelse av kunstnerpolitikken.

For Kunstnernettverket

Lise Stang Lund
Norske Kunsthåndverkere

Hilde Tørdal
Norske Billedkunstnere

Peder Horgen
Norske Dansekunstnere

Anders Hovind
Musikernes fellesorganisasjon

Sigmund Løvåsen
Den norske Forfatterforening